

QuÁ; trÁ-nh hÁ-nh thÁ nh vÁ phÁ;trí»fn cá»şa Ban TÁ'n giÁ;jo CẢ Mau

Á»Á»ng gÁ»p cá»şa Tró»n Thanh LiÁ»m
22/02/2017

Quá trình hình thành và
phát triển của Ban Tôn giáo Cà Mau
* Trşn Thanh Liêm

Là tÉnh cũc Nam của TỐ quŃc, Cà Mau có quá trình hình thành, phát triển ḡn vŪi nhiÁu tên gŷi khác nhau: xã Cà Mau thuŪc trşn Hà Tiên; huyÇn Long Xuyên, thuŪc tÉnh Hà Tiên; qu-n Cà Mau thuŪc tÉnh Bŷc Liêu; tÉnh Cà Mau (n m 1956); tÉnh An Xuyên (22/10/1956); tÉnh Cà Mau Bŷc Liêu, tÉnh Minh Hŷi (n m 1976); tÉnh Cà Mau (1997)Á [1]Á cho çn nay. Cà Mau hiÇn có 9 çn vŷ hành chính, gŌm: Cái Nŵc, şm Dŷi, N m C n, Ngŷc HiÁn, Phú Tân, thành phŃ Cà Mau, ThŪi Bình, Trşn V n Thŷi và U Minh; có 101 xã, phŵng, thŷ trşn; dân sŃ có 1.227.329 ngŵy, chç yçu là ba dân tŪc: Kinh, Khmer và Hoa.

Cà Mau hiÇn có 06 tôn giáo ŵc công nh-n, hoŷt ùng theo hiçn chŵng, ŵng hŵng hành ço của tĕng tôn giáo, cả thÁ: Ph-t giáo, Cao ài, Công giáo, Tin Lành, Tĕnh Ū cŵ s) Ph-t hŪi ViÇt Nam và Ph-t giáo Hòa Hŷo. Có 373.327 tín Ō các tôn giáo, chiçm 30,4% dân sŃ của tĕnh. Trong ó, Ph-t giáo có 304.575 ngŵy; Cao ài có 26.244 ngŵy; Công giáo có 22.334 ngŵy; Tin Lành có 5.505 ngŵy; Tĕnh Ū Cŵ s) Ph-t hŪi ViÇt Nam có 13.429 ngŵy và Ph-t giáo Hòa Hŷo có 1.025 ngŵy; 1198 chĕc sĕc, 1913 chĕc viÇc; 130 çj sĕ thŷ tŷ của các tôn giáo, 135 tŌ chĕc tôn giáo çj sĕ ang hoŷt ùng Ōn ĕnh[2].

Tĕ thŷc tç của ĕa phŵng, Tĕnh çy, æy ban nhân dân (UBND) tĕnh ĕa quan tâm, chĕ ço, kiÇn toàn tŌ chĕc bŪ máy làm công tác quĕn lý nhà nŵc (QLNN) vÁ tôn giáo của tĕnh phù hăp và áp éng yêu cşu của nhiÇm và t ra. Nhìn lŷi quá trình hình thành và phát triển của Ban Tôn giáo Cà Mau, có thÁ tóm lŵc qua các giai çjn, cả thÁ nhŵ sau:

- Giai çjn tĕ n m 1950 - 1990

Trong giai çjn này, Ban Tôn giáo Cà Mau chŵa thành l-p, công tác tôn giáo do bŪ ph-n thuŪc Ban Dân v-n Tĕnh çy ĕm trách. Các chĕ thĕ, nghĕ quyçt của Tĕnh çy vÁ công tác Hoa v-n, Khmer v-n có liên quan çn tôn giáo ŵc ra. Yŷi trong giai çjn này, cả thÁ nhŵ: Ngày 25/5/1952, Tĕnh çy ban hành Chĕ thĕ vÁ công tác Hoa v-n; ngày 12/01/1954, Tĕnh çy triÁn khai nghĕ quyçt vÁ công tác Khmer v-n, v-n ùng bŪ ph-n dân tŪc tham gia kháng chiçn.

Trong các tôn giáo ß Cà Mau, chĕc sĕc Cao ài Minh

Chŷn ço tĕng tham gia thŷc hiÇn công tác Tôn giáo v-n trong Ban Dân v-n Tĕnh çy, nhŵ: cả Ngô Tâm ço, Chŵng quĕn HiÇp thiên ài, nguyên là Phó Chĕ tĕch M-t tr-n dân tŪc giĕi phóng khu Tây Nam BŪ; cả Nguyĕn V n Sáng, Thŵng şu sŵ Cao, tĕng giŷi chĕc Trŵng TiÁu ban Tôn giáo v-n tĕnh Minh Hŷi; cả ŷng Thç Hùng, nguyên Chánh V n phòng khu Tây Nam BŪ, tĕng tham gia công tác trong Ban Tôn giáo v-n&

- Giai çjn tĕ n m 1990 - 2003

Cŵng l)nh xây dŷng şt nŵc trong thŷi kŵ quá Ū lên chĕ ngh)á xã hŪi (Cŵng l)nh n m 1991) của ĕng CŪng sĕn ViÇt Nam khŵng ĕnh quan iÁm của ĕng vÁ tôn giáo, ó là: Tín ngŵng, tôn giáo là nhu cşu tinh thşn của mŪt bŪ ph-n nhân dân. Thŷc hiÇn nhŷt quán chính sách tôn trŷng và bĕo ĕm quyÁn tŷ do tín ngŵng. Chŷng mŷi hành ùng vi phŷm tŷ do tín ngŵng Á làm tŌn hŷi çn lăi ích của TỐ quŃc và của nhân dân [3].

Nŷm vŷng quan iÁm, nghĕ quyçt của ĕng, tĕnh Cà Mau (lúc bşy giŷy là tĕnh Minh Hŷi) ĕa tĕng bŵc kiÇn toàn Ūi ngi cán bŪ làm công tác tôn giáo, vÁ çj bĕn ĕm bĕo thŷc hiÇn tŷn nhiÇm và tham mŵu cho cşp çy, chính quyÁn các cşp trên l)nh vŷc quĕn lý nhà nŵc (QLNN) vÁ tôn giáo.

Ngày 22/3/1991, UBND tĕnh Minh Hŷi ký Quyçt ĕnh sŷ

57/Q -UB vÁ viÇc thành l-p Ban Tôn giáo, có nhiÇm và nghiên cĕu giúp UBND tĕnh

Tổ chức, iÁu hành qu£n lý vÁ m-t nhà n°Úc Ñi vÙi tôn giáo theo úng pháp lu-t. Ban Tôn giáo -t trá sß tji V n phòng UBND t£nh, có con d£u riêng, sí d£ng kinh phí hojt Ùng thuÚc V n phòng UBND t£nh.

Ngày 28/8/1992, Ban Tôn giáo °ác Õi tên thành Ban

Tôn giáo Dân tÙc, theo Quy¿t Ænh sÑ 88-Q /UB ngày 28/8/1992, c; quan có trá sß, con d£u và tài kho£n riêng. Ngoài nhiÇm vÁ công tác tôn giáo, còn thñc hiÇn nhiÇm vÁ công tác dân tÙc và ch£u sñ h°Ủng d«n vÁ nghiÇp vÁ cça Ban Tôn giáo Chính phç và Ban Tôn giáo dân tÙc Trung °ing. Trong thÝi gian t£ n m 1991, ¿n tháng 12 n m 1999, ông Nguy£n V n KiÇt (T° KiÇt) °ác bÕ nhiÇm Tr°ßng ban Ban Tôn giáo (Quy¿t Ænh sÑ 25-Q /UB ngày 25/3/1991 cça UBND t£nh Minh H£i); rÕi Tr°ßng ban Ban Tôn giáo và Dân tÙc t£nh (Quy¿t Ænh sÑ 96-Q /UB ngày 28/8/1992 cça UBND t£nh Minh H£i).

Ngày 06/11/1996, tji kó híp th£ 10, QuÑc hÙi khóa IX

ã phê chu©n viÇc tách t£nh Minh H£i ra thành hai t£nh: Cà Mau và B;c Li£u, kÁ t£ ngày 01/01/1997, t£nh Cà Mau °ác tái l-p. ThÝi iÁm này, Ban Tôn giáo và Dân tÙc cça t£nh °ác Õi tên thành Ban Tôn giáo t£nh, có con d£u, tài kho£n riêng và trá sß tji sÑ 57, °Ýng 1/5, Ph°Ýng 5, thành phÑ Cà Mau. Ông Nguy£n V n KiÇt tizp tác gii chéc và Tr°ßng ban ¿n tháng 12 n m 1999. Sau ó, ông Trşn Tñ Kinh, Tr°ßng ban Ban Kinh t¿ - Ngân sách HÙi Óng nhân dân t£nh Cà Mau, °ác bÕ nhiÇm làm Tr°ßng ban Ban Tôn giáo (Quy¿t Ænh sÑ 117/Q -CTUB ngày 21/12/1999 cça Chç t£ch UBND t£nh Cà Mau), ¿n tháng 12 n m 2003. Các ông Phan Hiu Chu©n, Lê Thanh Phong gii chéc Phó Tr°ßng ban. Ùi ngi cán bÙ, công chéc thuÚc Ban Tôn giáo lúc này ít, bi¿n Ùng t£ 5 ¿n 6 ng°Ýi.

Trong thÝi gian này, ngoài c; quan Ban Tôn giáo tham m°u trñc tizp cho UBND t£nh, T£nh çy Cà Mau còn thành l-p Tổ công tác, Ban ChÉ jo các v£n Á vÁ dân tÙc, tôn giáo. Cả thÁ là ngày 13/11/2000, Ban Th°Ýng và T£nh çy ban hành Quy¿t Ænh sÑ 356-Q /TU vÁ viÇc thành l-p Tổ công tác Tôn giáo Cao ài Minh Ch;jo H-u Giang. Theo ó, Tổ công tác có nhiÇm vÁ tuyên truyán chç tr°ing, °Ýng INi, chính sách cça £ng, nhà n°Úc; Ænh h°Ủng cho tôn giáo này hojt Ùng theo úng °Ýng INi cça £ng và ch£u sñ qu£n lý cça nhà n°Úc[4]. Ngày 09/4/2001, Ban Th°Ýng và T£nh çy ban hành Quy¿t Ænh sÑ 12-Q /TU vÁ viÇc thành l-p Ban ChÉ jo gi£i quy¿t các v£n Á vÁ dân tÙc, tôn giáo tham m°u giúp cho T£nh çy, Ban Th°Ýng và có chç tr°ing chÉ jo k£p thÝi các v£n Á vÁ dân tÙc, tôn giáo.

- Giai ojn t£ n m 2003 - 2008

Tháng 3 n m 2003, tji HÙi ngh£ lşn th£ B£y Ban Chçp

hành Trung °ing khóa IX, £ng ta ã ban hành các ngh£ quy¿t: Ngh£ quy¿t vÁ công tác dân tÙc và Ngh£ quy¿t sÑ 25 vÁ công tác tôn giáo. Sau khi tizp thu tinh thşn các ngh£ quy¿t cça £ng, T£nh çy Cà Mau ã ban hành Ch°ing trình sÑ 36-CTr/TU ngày 23/4/2003 Ch°ing trình hành Ùng cça T£nh çy thñc hiÇn ngh£ quy¿t HÙi ngh£ lşn th£ B£y Ban Chçp hành Trung °ing (khóa IX) vÁ công tác dân tÙc và công tác tôn giáo.

Á cçng cñ tổ chéc bù máy làm công tác tôn giáo cça t£nh

phù háp vÙi tình hình thñc t¿, ngày 03/12/2003, UBND t£nh Cà Mau ã ký Quy¿t Ænh sÑ 80/2003/Q -UB vÁ viÇc thành l-p Ban Dân tÙc Tôn giáo, thñc hiÇn chéc n ng trên hai l)nh vñc QLNN vÁ Dân tÙc và Tôn giáo. Ông Lê Kh£i Phong °ác bÕ nhiÇm làm Tr°ßng ban và 03 Phó Tr°ßng ban là các ông: Trşn Tñ Kinh, Danh S°il và Nguy£n Thanh iÁn. C; cçu tổ chéc cça Ban Dân tÙc Tôn giáo dşn dşn °ác cçng cñ, có các phòng chéc n ng: V n phòng, Thanh tra, phòng Dân tÙc (phả trách Ph-t giáo Nam tông Khmer, Hoa tông), phòng Tôn giáo và phòng K¿ hojch Dñ án.

ThÝi iÁm này, bù máy làm công tác tôn giáo ang thñc

hiÇn theo Á Ngh£ Ænh sÑ 22/2004/N -CP ngày 12/01/2004 cça Chính phç vÁ kiÇn toàn tổ chéc bù máy làm công tác tôn giáo thuÚc U÷ ban nhân dân các cçp; Thông t° sÑ 25/2004/TT-BNV ngày 19/4/2004 cça BÙ NÙi và h°Ủng d«n chéc n ng nhiÇm vÁ, quyán h;jo và c; cçu tổ chéc c; quan chuyên môn giúp UBND t£nh QLNN vÁ công tác tôn giáo ß Æa ph°ing, thì bù máy làm công tác QLNN vÁ tôn giáo cça t£nh ngày càng °ác cçng cñ và lÙn m;nh, nâng cao c£ vÁ sñ l°ãng, trình Ù chuyên môn và ph©m chýt chính tr£. Trong sñ 8 huyÇn và thành phÑ Cà Mau ã thành l-p °ác 04 Phòng Dân tÙc - Tôn giáo, ó là: Trşn V n ThÝi, şm Dji, ThÙi Bình và thành phÑ Cà Mau. Sñ l°ãng cán bù, công chéc biên ch¿ mxi phòng Dân tÙc Tôn giáo t£ 03 ¿n 05 ng°Ýi. Còn l;jo 05 jn v£, Áu bñ trí công chéc chuyên trách công tác dân tÙc, tôn giáo thuÚc V n phòng HÙi Óng nhân dân, U÷ ban nhân dân huyÇn. Xã, ph°Ýng, th£ trşn do Phó Chç t£ch phả trách V n xã kiêm nhiÇm công tác dân tÙc, tôn giáo.

Ấn Độ, khi thành lập Ban Tôn giáo cho tỉnh
tháng 3 năm 2008 trong toàn tỉnh Cà Mau. Ủy ban nhân dân, công chức làm công tác
tôn giáo ở các huyện: Ô Môn, Ninh Hải, cá nhân: công chức 16 công chức, công nhân
22, cán bộ kiêm nhiệm xã, phường, thị trấn gần 100 người. Có thể nói, trong thời
gian này, Ủy ban nhân dân, công chức làm công tác tôn giáo của tỉnh các huyện: Ô
Môn.

- Giai đoạn từ năm 2008 đến nay

Ngày 04/02/2008, Chính phủ ban hành Nghị Định số

13/2008/N-CP về thành lập các cơ quan chuyên môn thuộc UBND tỉnh và Nghị Định
số 14/2008/N-CP về thành lập các cơ quan chuyên môn thuộc UBND công nhân. Thực
hiện Nghị Định 13/2008/N-CP của Chính phủ, UBND tỉnh Cà Mau ban hành Quyết Định
số 622/Q-UBND về việc sáp nhập bộ phận làm công tác tôn giáo về Ban Dân tộc
Tôn giáo vào Sở Nội vụ. Trên cơ sở đó, bộ phận làm công tác Tôn giáo đã tham
mưu cho Giám đốc Sở Nội vụ soạn thảo Án thành lập Ban Tôn giáo trực thuộc Sở
Nội vụ, trình UBND tỉnh phê duyệt. Ngày 25/12/2008, UBND tỉnh ký Quyết Định số
2042/Q-UBND về việc thành lập Ban Tôn giáo trực thuộc Sở Nội vụ. Đến ngày
03/02/2009, Giám đốc Sở Nội vụ đã ký Quyết Định số 44/Q-SNV thành lập các
phòng chuyên môn thuộc Ban Tôn giáo. Theo đó, Ban Tôn giáo có 02 phòng chức
năng là: Hành chính Tổng hợp, Nghiên cứu.

Ông Trần Tấn Kinh, Phó Trưởng ban Dân tộc tỉnh, được

đầu tiên bổ nhiệm Phó Giám đốc Sở Nội vụ (Quyết

Định số 1494/Q-UBND ngày 13/10/2008 của Chủ tịch UBND tỉnh); Ông thối

phân công giữ chức Trưởng ban Tôn giáo (Quyết

Định số 06/Q-UBND ngày 06/01/2009 của Chủ tịch UBND tỉnh). Ông toàn Công nhân được bổ nhiệm chức

Phó Trưởng ban Tôn giáo (Quyết

Định số 134/Q-SNV ngày 20/3/2009 của Giám đốc Sở Nội vụ).

Sau khi ông Trần Tấn Kinh nghỉ hưu, Ban Tổ chức Tỉnh ủy

đã đầu tiên ông Huỳnh Ngọc Sang, ủy viên Thường trực, Trưởng ban Dân tộc

pháp luật ủy ban Mặt trận Tổ quốc tỉnh, nhiệm vụ và thị trấn Nội vụ (Quyết Định số 122-Q/BTCTU ngày

05/4/2012). Ngày 09/4/2012,

Chủ tịch UBND tỉnh Cà Mau ký Quyết Định số 539/Q-UBND bổ nhiệm ông giữ chức

Phó Giám đốc Sở Nội vụ, Trưởng ban Tôn giáo. Các ông Ngô Hòa Dũng, Trần Đình

Hiển hiện là Phó Trưởng ban Tôn giáo. Hiện nay, biên chế của Ban Tôn giáo

là 12 người, trình độ chuyên môn: Cử nhân nghiên cứu lịch sử các ngành, như: Luật, Lịch

sử, Triết học, Hành chính, Xã hội học, Công nghệ học, Nghệ thuật và Cao học Tôn

giáo.

Đến nay, các huyện Ban Tôn giáo đã khắc phục những khó

khăn vào hoạt động Ôn Định và thực hiện tốt vai trò tham mưu giúp Giám đốc Sở

Nội vụ và QLNN trên lĩnh vực tôn giáo, làm theo các hoạt động Ôn của tôn giáo dân

ra bình thường, tuân thủ quy Định của pháp luật.

Bên cạnh việc cộng đồng, kiện toàn Ủy ban nhân dân, công

chức làm công tác QLNN về tôn giáo, Tỉnh ủy, Ban Thường vụ và Tỉnh ủy còn tập

trung kiện toàn Ban Chế độ giải quyết các vấn đề về dân tộc, tôn giáo của tỉnh,

đã tham mưu cho Tỉnh ủy, Ban Thường vụ và Tỉnh ủy có chủ trương chế độ giải quyết

ứng với các vấn đề liên quan đến dân tộc tôn giáo trên địa bàn tỉnh. Ban Chế

độ do Phó Bí thư Thường trực Tỉnh ủy làm Trưởng ban; ủy viên Ban Thường vụ và Tỉnh

ủy, Trưởng ban Dân tộc, Chủ tịch Mặt trận Tổ quốc tỉnh làm Phó ban Thường trực;

Phó Chủ tịch UBND tỉnh làm Phó ban. Các Trưởng học Phó các sở, ban, ngành tỉnh,

như: Dân tộc, Tuyên giáo, Mặt trận, Dân tộc, Tôn giáo, Công an, Quân sự, Bộ Ủy

Biên phòng là thành viên.

Các quyết Định thành lập ban Chế độ về các Tỉnh ủy

ban hành, cá nhân là: Quyết Định số 371-Q/TU ngày 07/4/2004 về việc thành lập

Ban chế độ giải quyết các vấn đề liên quan đến tôn giáo; Quyết Định số

99-Q/TU ngày 25/9/2006 về việc thành lập Ban Chế độ giải quyết các vấn đề

liên quan đến tôn giáo dân tộc tỉnh Cà Mau; Quyết Định số 581-Q/TU ngày

21/8/2009 về việc thay đổi, bổ sung thành viên Ban Chế độ giải quyết các vấn đề

liên quan đến tôn giáo dân tộc tỉnh Cà Mau; Quyết Định số 299-Q/TU ngày

27/6/2011 về việc kiện toàn, bổ sung thành viên Ban Chế độ giải quyết các vấn đề

liên quan đến tôn giáo dân tộc tỉnh Cà Mau và Quyết Định số 546-Q/TU ngày

07/5/2012 về việc kiện toàn, bổ sung thành viên Ban Chế độ giải quyết các vấn đề

liên quan đến tôn giáo dân tộc tỉnh.

Mặc dù còn gặp nhiều khó khăn trong công tác, số lượng

Ủy ban nhân dân trong tỉnh Ủy ban Lịch sử, Văn hóa và Ủy ban nhân dân, công

chức làm công tác tôn giáo, song với tinh thần toàn tâm, tận tâm, không ngừng của

từng cá nhân, số lượng bộ phận của lãnh đạo Ban, ngành về địa phương và thực

hiện hoàn thành tốt nhiệm vụ và chính trị của ngành. Trong các năm, đặc biệt từ năm 2005 trở lại đây, cấp quan Ban Tôn giáo Tỉnh đã đánh giá là hiện thực hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ và vinh dự được khen thưởng của Bộ, ngành Trung ương, Ủy ban phụng dưỡng di tích lịch sử văn hóa hình thức như: Ủy ban Ban Tôn giáo Chính phủ các năm 2005, 2007 và 2008; Bằng khen của Bộ Văn hóa và các năm 2008, 2009, 2010; Bằng khen của UBND Tỉnh từ năm 2005 đến 2010 & Thành tựu đó, là kết quả của sự nỗ lực, phấn đấu không ngừng của Ủy ban cán bộ, công chức trong ngành, cùng với sự quan tâm chỉ đạo của các cấp ủy, chính quyền và sự phối hợp chặt chẽ giữa các Ban, Ngành, Mặt trận, đoàn thể trong thực hiện nhiệm vụ. Đây là thành tích đáng kể cho cán bộ, công chức của ngành noi theo trong thực hiện nhiệm vụ và chính trị thi đua gian khổ.

[1] Xem: Ủy Ban

Dân văn: Lịch sử công tác dân văn của Ủy ban Cà Mau 1930-2010 (sách tham khảo).

[2] Xem Sổ liên lạc thi đua kể từ năm 2013.

[3] Xem Công văn của Văn phòng Tỉnh: Văn kiện của Tỉnh, NXB.

Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2006, t.51, tr.142.

[4] Ủy Ban Thi đua và Tuyên truyền: Quy định về số 356-Q/TU ngày 13/11/2000 và việc thành lập Tổ công tác Tôn giáo Cao Đài Minh Chứng ở Huyện Giang Thành.